

HALINA WOJCIECHOWSKA-PISKORSKA

ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

*- instrukcja stosowania,
kontroli
i konserwacji*

e-book

Halina Wojciechowska-Piskorska

Środki ochrony indywidualnej

**– instrukcja stosowania,
kontroli i konserwacji**

e-book

Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr Sp. z o.o.
Gdańsk 2012

Spis treści

Wprowadzenie	4
I. Wiadomości podstawowe.....	5
II. Obowiązki pracodawcy	6
1. Obowiązki pracodawcy dotyczące środków ochrony indywidualnej wynikające z Kodeksu pracy	6
2. Szczegółowe zasady stosowania środków ochrony indywidualnej wynikające z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bhp (Dz.U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 ze zm.)	6
2.1. Podstawowe zasady stosowania środków ochrony indywidualnej	6
2.2. Zagrożenia, przy których wymagane jest stosowanie środków ochrony indywidualnej.....	7
3. Szczegółowe wymagania dla środków ochrony indywidualnej wynikające z rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz.U. Nr 259, poz. 2173)	16
III. Stosowanie.....	18
1. Dobór środków ochrony indywidualnej	18
IV. Przykłady zastosowań	20
1. Środki chroniące przed upadkiem z wysokości	20
2. Środki ochrony dróg oddechowych.....	26
3. Środki ochrony słuchu	30
Przepisy prawne.....	32
Literatura.....	32

PUBLIKACJE POWIĄZANE TEMATYCZNIE

Wprowadzenie

Paragraf 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz.U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 ze zm.) nakazuje pracodawcy ustalenie warunków stosowania środków ochrony indywidualnej, a w szczególności czasu i przypadków, w których powinny być one używane.

Ustalając wyżej wymienione warunki, należy wziąć pod uwagę stopień zagrożenia, częstość narażenia na zagrożenie, cechy stanowiska pracy każdego pracownika i skuteczność działania środków ochrony indywidualnej. Środki ochrony indywidualnej powinny być stosowane zgodnie z przeznaczeniem według instrukcji producenta przekazanej pracownikom przez pracodawcę.

Instrukcja określająca warunki stosowania środków ochrony indywidualnej powinna ustalać również sposoby używania tych środków, ich kontroli i konserwacji zgodnie z zaleceniami producenta (§ 6 ust. 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia).

Należy pamiętać, że pracodawca, ustalając niezbędne do stosowania środki ochrony indywidualnej, powinien uwzględniać informacje zawarte w tabelach 1 i 2 niniejszego opracowania.

W niniejszym opracowaniu omówiono następujące zagadnienia:

- obowiązki pracodawcy dotyczące stosowania środków ochrony indywidualnej wynikające z Kodeksu pracy,
- podstawowe zasady stosowania środków ochrony indywidualnej wynikające z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
- szczegółowe wymagania dla środków ochrony indywidualnej wynikające z rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej,
- dobór środków ochrony indywidualnej, ich kontroli, konserwacji, napraw i przechowywania,
- przykłady zastosowań.

Miejmy nadzieję, że znajomość tych środków w wyżej wymienionym zakresie pozwoli na bezpieczeństwo użytkowania, a tym samym zapewni wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami.

IV. Przykłady zastosowań

1. Środki chroniące przed upadkiem z wysokości

Paragraf 105 ust. 1 rozporządzenia MPiPS z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy stanowi, że praca na wysokości jest to praca wykonywana na powierzchni znajdującej się na wysokości co najmniej 1 m nad poziomem podłogi lub ziemi.

Do pracy na wysokości nie zalicza się pracy na powierzchni, niezależnie od wysokości, na jakiej się znajduje, jeżeli powierzchnia ta:

- a) zamknięta jest ze wszystkich stron do wysokości co najmniej 1,5 m pełnymi ścianami lub ścianami z oknami oszklonymi,
- b) wyposażona jest w inne stałe konstrukcje lub urządzenia chroniące pracownika przed upadkiem z wysokości.

Praca na wysokości jest zaliczana do prac szczególnie niebezpiecznych.

Jeżeli pracy tej nie można uniknąć, w pierwszej kolejności powinny być zastosowane środki ochrony zbiorowej, np. balustrady.

Jeżeli zastosowanie balustrad nie jest możliwe, należy stosować inne skuteczne środki ochrony pracowników przed upadkiem z wysokości, odpowiednie do warunków wykonywania pracy.

Bezwzględnym wymogiem w razie stwierdzenia zagrożenia upadkiem z wysokości jest wyposażenie pracowników w zabezpieczenia przeciwupadkowe i przeciwurazowe.

Zabezpieczenie przeciwupadkowe to system powstrzymujący spadanie z wysokości.

Zadaniem tego systemu jest powstrzymanie spadania, amortyzacja siły powstającej podczas powstrzymywania spadania i rozłożenie jej na mniej wrażliwe części ciała oraz umożliwienie oczekiwania na pomoc.

System zabezpieczający przed upadkiem z wysokości składa się z:

- podzespołu kotwicznego,
- podzespołu łącząco-amortyzującego,
- uprząży.

System powstrzymujący spadanie z wysokości składa się z uprząży w postaci szelek bezpieczeństwa, podzespołu łącząco-amortyzującego, składającego się z linki bezpieczeństwa z amortyzatorem lub urządzenia samohamownego, przyłączonego do konstrukcji stałej lub linki zaczepowej. Jako podzespół łącząco-amortyzujący mogą być stosowane urządzenia samozaciskowe.

Podzespół kotwiczny mocowany jest na konstrukcji nośnej. Jego zadaniem jest zakotwiczenie podzespołu łącząco-amortyzującego. Jako punkty kotwiczne mogą być wykorzystane elementy stanowiska pracy, tj. kratownice, belki nośne.

Podzespoły i elementy kotwiczne:

Zaczep taśmowy

Zaczep nożycowy

Belka zaczepowa

Źródło: www.protekt.com.pl

Sposób prawidłowego zamocowania urządzenia samozaciskowego LINOSTOP do szelek bezpieczeństwa:

Źródło: www.protekt.com.pl

Przykłady szelek bezpieczeństwa:

Źródło: www.protekt.com.pl

Podzespoły łącząco-amortyzujące:

Źródło: www.protekt.com.pl